

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Paa-Skriffter udi Niels Juels Epitaphio i Holmens kirke

Citation: Kingo, Thomas: "Paa-Skriffter udi Niels Juels Epitaphio i Holmens kirke", i Kingo, Thomas: *Samlede skrifter 2*, udg. af Hans Brix ; Paul Diderichsen ; F.J. Billeskov Jansen , Munksgaard, 1939-74., s. 243. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-kingo02val-shoot-workid82148.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede skrifter 2

Paa-Skriffter,

Som findis udhugne udi denne Sal: Herris meget kostelige og kunstige *Epitaphio* udi Holmens Kirke i Kiøbenhafh, saa vel under hans Bryst-Billede, som otte Nafnkundige Søe-Slag, hvilke hand enten som *Admiral* priiselig haver bestridet, eller og som Høvids-Mand og *General*, under Guds Forsyns Øye med udødelig Seyer sin Konges Vaaben til ævigvarende Berømmelse og ald Verdens Forundring, saa lykkelig, som mandhaftig haver udført

Under hans Bryst-Billede findis dette:

Staa Vandrings-Mand, og skue en Søe-Helt an i Steen,
Og est du self ey Flint, ær da hans døde Been,
Thi det er Her Niels Juel! Hvis Marf og Been og Blood
Med fyrigt Hierte for sin Konges Ære stood!
Hvis Manddoms Drifter i saa mange Søe-Slag staar ||
Og giennem Hav og Luft og Land med Ære gaar!
En Mand af gammel Dyd og Dansk Oprigtighed,
Af Ja og Ney og hvad mand Got og Ærligt veed!
Hans Siæl dend er hos GUD, hans Been i denne Grav,
Hans Navn i Minde, mens der findis Vand i Hav.

*

—
244

(1) Under det Søe-Slag ved Røesand Anno 1659. da Kiøbenhafh var beleynet.

Det Aar da Svenskens Magt ald Kiøbenhafh omspendte
Og snublendis i Blod med Storm til Kronen rendte,
Da saae Kong *FRIDERICH* dend Tredie, at *JUEL*
For Skud, Granater, Sværd og Ild ey gik i Skiul! ||
Søe-Kantens Volde blev ham dend Tid anbetroede,
Neptun og *Mars* de var ham begge liige gode,
Nu falt hand ud og slog paa Fienden digt til Lands,
Nu stod hand Stormen ud; nu foer hand ud til Vands
Blant Kongens Flode, hvor hand Skibet Svanen førte,
Og ved Røe-sand omkring med Sverrigs Søe-Hær kiørte
Og ind til Wismar drev! som Mænd de Danske stood
Og blandt dem Her Niels Juel med meer end LøveMood.

(2) Under det Søe-Slag for Gulland Anno 1676. dend første May.

Hold Øster-Søe, og bliv et ævig-varigt Minde
For Kongens Vaaben, og kræv Gulland selv til Vinde 11
Hvor kiek og brav og from du Hr: Niels Juel fornam,
Dend Tid hand beyled til det *Amalonske* Lam.
De Kugler, som hand til din Fæstning overkaste
Med Lue-Vinger, var kun som Soldat at haste

*
— 245

Og blusse lidet for at faa din Kierlighed,
Men der du negted dend, da blev hand fyrig vred
Og under Ild og Baal og Brag begynt' at larme
Imod de Svenske, som med Hierte-Blood og Arme
Forfigte ville dig ved Magt og Herre-Skiold,
Det hialp dog ey; thi JUEL hand tog dig dog med Vold. ||

(3)
Under det Søe-slag rinder Bornholm.
Anno 1676. dend 7. May.

Der JUEL da Seyer-Seyl for Gullands Fæstning hidsed
Og dem i høyen Raa til Kongens Ære tridsed
Strax Vinden ønskelig med Seyer-Palmen gik
Indtil hand ved Bornholm et Anker-stade fik!
Med neste Dag Skiær fik hand udi Syn og Sigte
Dend Svenske Skibshær, fuld af Mænd der lysted fikte,
Igiennem hvilke JUEL sig tvende gange slog,
Endskiønt de to for en med Magt imod ham drog!
Paa begge Sider var der Manddom, Mood og Hierte,
Hver for sin Konge stod blant Lynild, Død og Smerte,
Dog vilde GUD at JUEL Søe-Kronen skulde faa
Og ind i Kiøge-bugt med Priis og Ære gaa. ||

*
—
246

(4)
Under det Søeslag under Øland
Anno 1676. dend i. Junii.

Du mindis, Øland, der at Søen om dig brendte
Og Nordens Floeder du vel fra hin anden kienndte,
Da *Tramp* og *Juel* og *Creutz* og *Ugla* sammenbrød
Som Himlens Torden-Ild kom udaf deris Skiød.
Da Skibet Kronen sprang med *Creutz* i Luft og Lue
Med meer end tusind Mand! dog lod ey *Ugla* kue
Sin Tapperhed, men bandt med *Tromp* frimodig an,
JUEL stod da ærlig bi, som hand var altid van.
Til *Ugla* saae sit Sverd det store Skib at brende
Og fire andre gaa dend Danske Flok tilhænde ||
Da rømte hand udaf dend blode-blandet Strand,
Og JUEL hand holdt sig her, som en fuldkommen Mand.

(5)
Under det Søeslag paa Kolberger-Hede
Anno 1677. dend i. Junii.

Dend kiekke JUEL fik og her *Sioblad* digt i knibe
Der hand med elleve Søe-prægtig Orlogs Skibe
Fra Gottenborrig vil med Vindens Yndist gaa
Igiennem Belt hvor JUEL med Ti ham paste paa
Og undfik hannem med Kartover-fulde Skaale
Af Død- og Dræbe-Ild, men *Sioblad* stod at maale

*
— 247

Ham Skaalen fuld igien med Magt og ald Forstand,
Men JUEL bemestred ham dog i det stolte Vand. || (
Selv *Sioblad* med sit Skib, der brav hand hafde fægted,
Blev fangen, fem der til af Floeden sig bemægted
Her JUEL, og bragte dem ind i Monarkens Havn
Til hans Søe-Vaabens Roos, sig selv til ævigt Navn.

(6)
Under det Søeslag udi Kiøge-Bugt
Anno 1677. dend i. Julii.

En Maaned løb kun hen, fra *Sioblad* hand blef tagen,
Før *Horn*, en Søe-Guds Helt af JUEL blev ogsaa slagen
I Kiøge-Bugt, enddog hand hefftig slog igien,
Som *Hoved-Admiral* og Sverrigs fuldtro Ven.
JUEL paa tre Skibe blev forpligtet til at stige,
GUD styrket hannem for Monarken og hans Rige, || (
Saa Iyvned hand med Ild og Torden-Kuglers Tvang
At femten Skibe *Horn* forlored af sin Rang.
Tre tusind Fanger med tolv hundred død og qveste,
Tre hundred Danske blef kun død og lemmeleste,
Ja uden Skibs Forliis JUEL dette Søeslag vandt,
GUDs Finger til hans Roos selv Seyer-Krandsen bandt.

*
—
248

(7)
Under det Søeslag under Lante-Rügen
Anno 1678. dend 7. Septembris.

Dend Seyer-riige JUEL endnu med Floeden seyled
Og til flux meer Triumf hand for Monarken beyled,
Dend fiendtlig Floede hand dog ey i sigte faar,
Dend var fast reddeløs og bødte sine Saar! ||

Til Rügen midlertid paa *Ordre* (ved Guds Øye
Som saae hand Sinds Kompas og redelige Møye)
Hand vender Kaasen, hvor der under Ild og Damp
Blev Landgang gjort med en saa brav og blodig Kamp.
De Danske ved GUDS Haand og JUELS død-fulde Torden
Behiortede gik løs, slog Fienden til U-orden
Og Flugt, saa Rügen da tilhænde Kongen gik,
Og JUEL sin *Palme* der med Held og Ære fik.

(8)
Under det Søeslag ved Calmer-Sund
Anno 1679. dend 9. Julii.

Som Løven der er vakt og vred sit Rov opsøger
Saa JUEL, hans Løve-Mood Heroisk Dyd forøger, |
Hand Sverrigs Roede seer, og ynsker hiertelig
At dend engang endnu i Fegt vil give sig.
Men alle Seyl og Roer og ald hans Omhu ikke
Kand bringe dend til Stand, dend vil ey meer i Strikke

*
— 249

Men gik ad Calmer-Sund, dog efterlod en Lax*
Som blev erobret og gik JUEL til haande strax.
Til Gulland gik hand da fem fiendtlig Skib indhentede,
Hvor af hand Nøgelen et prægtig Skib opbrendte,
Saa lugte GUD i Laas dend blodig Krig og Strid
Hvor i sig JUEL har gjort berømt til ævig Tid. ||

* *
— —